

מטעמים לטבלת עיבת

תשפ"ג	בני ברק	ירושלים	חיפה	סורש
4:19	4:05	4:08	4:23	הולקת נרות
5:21	5:20	5:20	5:24	מוצאי שבת
5:54	5:54	5:58	5:59	רבינו חם

נא לשמור על קדושת הגליון

מקץ

חשב פעמים: "בּוֹדָאי מְדַבֵּר בְּטַעוֹת!" הרהר בלבו, והשליך את המכתב לסל האשפה שנוצב תחת שלחנו...
בינתיים, ישב היהודי המשפיל בביתו, והמתין בדריכות לראות בתוצאות מעשיו...

בחלף תקופה, נואש המשפיל מצפיותו, ובלבו אמר: 'אין מה לעשות... ככל הנראה יש לרבי קשרים בחלונות הגבוהים שבבית המלוכה, כך שאין כל סכוי לטמון פח לרגליו...' לכל הפחות, בקש המשפיל לנצל את מכתב הידידות ששלח לרבי, כדי להתקרב אליו ולחפש הזדמנות אחרת שבה יוכל להתאנות לו...

ואכן, תקופה קצרה לאחר מכן, נצב המשפיל בפתח חדרו של הרבי, ומחר להציג את עצמו. הרבי זכה מייד במיד מדבר, הלא שמו של המשפיל חתום היה על מכתב המלשינות שהגיע בסופו של דבר לידי של הצדיק! ובכל זאת, לא נטר הרבי טינה לאיש, אלא קרבו ככל יכלתו, ונסה לסייע לו בכל הזדמנות!

חסידיו של האדמו"ר, הבחינו באיש המרבה להגיע אל ביתו של הרבי וזוהי לחביבות ולקרבה מיחדת, אף שאינו נראה כמי שנמנה על עדת החסידים, ונתהו לא פעם לפשר הדבר. אולם רק שנים מאחר יותר, נחשף הסוד...

אז, הסביר הרבי ואמר: "דעו לכם, כשקראתי את מכתבו של האיש, המכתב רווי השנאה - הבנתי כי יש רק דרך אחת שבה אוכל לעמעם את להט השנאה ולעקרה מלבו: באמצעות הטבה שאיטיב עמו, בפעול! כל דרך אחרת - לא תסיע לצמצם את הסכנה הנשקפת מצדו, אלא להפך: עלולה היא להעצים את השנאה ולהגביר את הסכנה שבעתים!..."

ומכאן, תשובה לשאלתנו: שמעון - היה ראש המדברים נגד יוסף, ונאף מצינו כי הוא היה זה שהשליכו בפעל אל הבור. יוסף בקש לעקור מלבו את התרעמת שגרמה לו לנהוג כלפיו בדרך זו, ולכן הוציאו מבית הסהר ובעצמו האכילו והשקהו! כלומר: הוא

לעקור תרעמת - רק על ידי הטבה!

"וּכְחַ מֵאֵתָם אֶת שְׁמֵעוֹן וְאָסַר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם" (מג-נד) פרש רש"י בשם המדרש: "וַיֹּאסֵר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם - לֹא אָסְרוּ אֵלָּא לְעֵינֵיהֶם, וְכִיֹּן שְׂיֵצְאוּ - הוֹצִיאוּ וְהֵאֱכִילוּ וְהִשְׁקִיאוּ". מעתה, יש להתפלא: וכי מה הרביותא בכך? כלום יעלה על הדעת שלא יאכילנו ולא ישקנו? הלא כל האסירים מקבלים מזון ושתיה בבית הסהר! את התשובה נבין על פי המעשה הבא:

מעשה היה ביהודי משפיל. הוא ראה את הכבוד הרב שלו זכה האדמו"ר, הרב הקדוש רבי אברהם מרדכי אלטר מגור, בעל ה"אמרי אמת", מצדם של חסידי הרבם ושארו רבבות אלפי בית ישראל, והוא היה לצנינים בעיניו, עד שנמנה וגמר בלבו לקום ולעשות מעשה של רשעות.

הלה, החליט לפעל בצורה מתחכמת: הוא התפונ לשלח מכתב מלשינות לשלטונות בפטרסבורג, ו'לדווח' להם כי ביתו של הרבי מהיה קן עבור המורדים במלכות: אלפי יהודים פוקדים את הבית וסרים למשמעתו של הרבי, כפאשר לצו השלטונות אין כל משקל כפאשר הוא עומד בסתירה להוראותיו של הצדיק.

אולם, אותו יהודי משפיל לא הסתפק בכך... כדי להבטיח את הצלחת התכנית, ולהעצים את הפגיעה בצדיק ובחצרו - הוא התפונ להציע את עצמו כ'מרגל' בביתו של הרבי, כדי שיוכל להרויח מהנאמנות שפיגון כלפי השלטונות, ולזכות לתגמול ביד רחבה... על מנת שלא יתעורר כל צל של חשד כלפיו - היה בכונתו לשגור אל הרבי מכתב ידידות, שבו יביע את נאמנותו לצדיק, ויזכיר את אבותיו שנמנו על קהל חסידיו...

ואכן, למרבה הצער, היהודי לא הסתפק במחשבה רעה, אלא הוציאה לפעל... הוא כתב את שני המכתבים, רשם על אחד מהם את כתבתו של בית המלוכה, ועל האחר את כתבת חצרו של הרבי, ממהר לשגרם מבית הדאר הסמוך לביתו.

חלפו ימים ספורים,

ואל ביתו של הרבי בעל ה'אמרי אמת' הגיע מכתב, ועליו כתבתו ושמו של הצדיק. המכתב נמסר לידיו של הרבי עצמו. הוא פתח אותו, ולתדהמתו, מצא כי הוא מפנה אל בית המלוכה בפטרסבורג, ומכיל דברי מלשינות מהסוג השפיל ביותר... ברנע הראשון, פשטה עננת תוגה על פניו הקדושות של הרבי, אולם לאחר מכן - הוא מהר לקפל אל המכתב ולהכניסו אל מגרת שלחנו הנעולה.

במקביל, באותו היום, הגיע מכתב לאחד הפקידים בבית המלוכה בפטרסבורג... מכתב זה, כפי שנתן להבין, היה מפנה לאדמו"ר מגור, ובו ספר הכותב על קשריו וקשרי אבותיו עם חצרו של הרבי... הפקיד מצדו, לא

גליונות

החלטתי לפתח את הדלת כדי שהעשן יצא. מה שלא ידעתי, שגלאי העשן שפרוודור אינו מחבר לקבלה בלבד, אלא מחבר ישירות למכבי האש של לוס אנג'לס. עוד דבר שלא ידעתי, שלפני כשלושה שבועות היתה שרפה גדולה בבית מלון בלוס אנג'לס ונשרפו שני אנשים. האשימו את מכבי האש על שלא באו בזמן, וכל התקשרת היתה נגדם, עד שבחץ הקהל הקימו ועדת חקירה כדי לבדק מה בדיוק קרה.

מיד שצפצף הנלאי אצל מכבי האש, הזעיקו שלושים כבאים, עם שלוש מאות כבאים. אני, שכבר סגרתי את הדלת, שמעתי המלה מהמלון למטה, ועד שחשבתי אם כדאי לגשת לחלון כדי לראות מה קרה או לא, כבר שעטו עשרות כבאים לחדרי ובמפת גרזן פרצו את הדלת, כפאשר עשרות כבאים צועקים: "היכן האש?"

הייתי מאד מבהל מהפריצה הבתלי מתכננת. הסברתי להם מה שקרה עם המכונה, הם הגיבו בהבנה והזהירו: "בפעם הבאה תזהר כשאתה מכניס מכונה לשקע!"

אבל יחד עם הכבאים, נכנסו גם צלמי תקשורת... הם צלמו אותי כשאני יושב חצי ערם, מכונה ביד ופני מתכונן להתגלח... כל מהדורות החדשות בלוס אנג'לס פתחו בספור הדקמטי על מאות כבאים ששעטו למלון ועל הטעות שארעה. תמונתי עם המכונה בדי וכפה על ראשי, התנוססה בראש כל חוצות. יהודי לוס אנג'לס שהתעדכנו בחדשות במוצאי יום טוב, ראו אותי יושב במצב בלתי נעים בעליל. בכל מקום שהסתובבתי, עצרו אותי יהודים: "זה אתה שרצית לחלל את יום טוב שני, וגרמת לשרפה בבית המלון..." במקום לעשות עסקים, עשיתי לעצמי ביוזנות נוראים...

כעת אני כבר יודע שאין להתחכם עם דברי חז"ל. הרגשתי על בשרי את מאמר חז"ל (מדרש שמות בא יב): "הם עשו בסתר, והקדוש ברוך הוא פרסמם בגלוי..." (וי העמודים, דג בטהני)

לא הניח לאיש לספק את מזונו, כפי שנהוג ביחס לאסירים הכלואים בבית הסהר, אלא דאג בעצמו לספק את כל צרכיו - כדי לעקר כל מחשבה רעה שהיתה בלבו של שמעון כלפיו... (לממד)

מה כבר יכול לקרות?!

"את האלקים אני ירא" (מב-יח) וראת שמים פרושה להתביש מה, לחיות בדיעה שה' רואה אותך וגם את המחשבות שלך, אפלו הנסתרות ביותר.

ספר הד"ר ר' משה אליקים ברוקס: בבית הפנסת שהתפללתי בו, היה יהודי אמריקאי, שלפנסתו היה סוחר בידאיקה. בפסח, ספר לי הסוחר, שהוא מתעתד לנסע לאמריקה מיד במוצאי שביעי של פסח. אמרתי לו: "אתה נכנס לשאלה הלכתית גדולה; אתה אמנם יוצא מכאן במוצאי פסח, אך תגיע לשם בבקר של יום טוב שני, והרי ההלכה היא שמיד כשאתה מגיע לשם, אתה מתחייב לשמור על יום טוב שני!"

"אז מה אתה מציע לי?" שאל אותי הסוחר. אמרתי לו: "הפשוט ביותר הוא, לשנות את הפרטים ולדחותו ליום אחר."

"זה לא בא בחשבון, הטיסה הבאה תצא רק יומים לאחר מכן, ואני אפסיד יומים עבודה. הרי האסור לעשות מלאכה שם, הוא כדי שאנשים לא יראוני נוסע. אני אשתדל שבנסיעתי משדה התעופה עד המלון אף אחד לא יראה אותי, והכל יבוא על מקומו בשלום."

אמרתי לו: "ההלכה מפרשת במשנה ברוך (סחצ"ו ס"ט) שאפלו בצנעה אסור. ותזכר גם את מה שכתוב בגמרא (שב"ד סד): 'אמר רב יהודה אמר רב, כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית עין - אפלו בחדרי חדרים אסור'."

אולם הוא ענה לי: "גוט מועד", והלך. כלומר - אתה מחמיר מדי, זה לא נראה לי הגיוני שדבר שאסור משום מראית עין אסור גם בחדרי חדרים, מי יכול לראות אותי..."

לאחר שבוע שבועות חזר מחו"ל, ואמר לי: אני מצטער על הרגע שלא שמעתי בקולך. שלמתי מחיר יקר מאד על שלא שמעתי להלכה הצרופה, שאסור לחלל יום טוב שני גם בצנעה.

פידוע לה, החלטתי שבצנעה מתור לחלל יום טוב, ואכן, נסעתי ללוס אנג'לס במוצאי פסח. הגעתי לשם באחרון של פסח, הזמנתי מונית ונסעתי למלון. המלון מכיל ארבעים וחמש קומות. קבלתי חדר בקומה השלושים ושבע. מובן שעליתי במעלית, כי הרי, לשיטתי, בצנעה מתור. לאחר שהתמקמתי במלון, החלטתי שהיות שאני צריך להתחיל את עבודתי מיד במוצאי החג, אתגלח כעת, וכך אהיה מוכן לצאת לדרך מיד בצאת החג. חשבתי לעצמי שבמלון שאין בו אפלו יהודי אחד, אין בעיה להתגלח, מי יכול לראות אותי בחדר סגור בקומה השלושים ושבע? יש כאן מאות חדרים וכלם מאפשרים על ידי גויים.

הוצאתי את מכונת הגלוח, והכנסתי לשקע החשמלי, אך שכחתי לכונן לזואט של ארצות הברית. בארץ ישראל הזואט הוא 230, ובחוץ לארץ - 110. מיד כשהכנסתי את המכונה לשקע, התחילה המכונה להוציא עשן. אמנם לא קרה כלום. הוצאתי אותה מיד מהשקע, וחיוץ מנזק קטן למכונה - לא קרה כלום. לאחר כמה שניות מתקשרים אלי מהקבלה למטה, ושואלים אותי מה קרה בחדר, גלאי העשן מצפצף. ספרתי להם מה קרה, והם נרגעו. כעת היתה לי בעיה, כל החדר היה מלא עשן, ואי אפשר לפתח חלונות בקומות הגבוהות של בית המלון, בגלל מזג האוויר.

לשלח לסבא מזון על ידי אביה

שאלה: הנכדה בשלה עבור הסבא ארוחת צהרים. האם מתר לה לבקש מאביה שהולך כרגע לסבא, שיביא לו את המזון. תשובה: אסור לבת לעשות את אביה שליח, כמבאר בגמרא קדושין (מה"ט"א) דלא חציף איניש לשוגיה לאבוה שליח - שאדם לא מחציף פניו באביו לעשותו שליח. אבל מתר לבת לומר לאביה שהיא רוצה לכבד אותו לקיים מצות כבוד אב, לקחת את המזון לאביו.

(באדיבות הרב בן ציון גולדברג ידלר שליט"א עורך הספר "למען יאריכון" (yadlerbengmail.com)

הופיע! הספר החדש מטעמים לשולחן שבת תשפ"ב

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות או בטל 1-800-39-39-38

מבצע ענק! מזמינים מנוי לזיכוי הרבים להפצת 50 עלונים לכל שבת וחג 110 ₪ לחודש

ומקבלים: נגן DOQQ יוקרתי מתנה!

12 ספרים ומתנות נוספות - מקבלים עלונים לחודשיים מראש עם שליח 1-800-39-39-38

לא רדיו

בהחייבת לשנה

אוצרות - רח"ה רב רוזנבסקי 7 בני ברק 052-7660222 - פקס 053-6197222 - חש' בנק הדואר 4176112 - ביתן להזמין בעברית, אנגלית, רוסית וספרדית וכן לחו"ל - לע"נ נרחמים בן שולמית, עדה בת טיהר, חוה בן עדה ודנה בת עדה ז"ל לתנצ"ה